

сте молили да ви прѣмѣстятъ въ гр. Х., а г. А. — въ гр. У. Дадѣтъ ви най-положителни увѣренія, че може, или ви се каже, че зависи отъ министра, а министра ви прати при началницѣтъ си. Въ края на августъ, ако не и прѣзъ септемврий, получавате пазначение за У., а г. А. — за Х. Нито вий искате тамъ, нито той, и не-заетитѣ прѣдмети позволяватъ да се изпълни желанието на двама ви. Но не, не може, — министра тѣй казалъ; въ който щете градъ, само въ този не. — Или вий сте имали неприятности съ тогова и оногова, искате да се изслѣдва работата и да се накаже виновния; мѣстятъ ви, ако искате да останете дѣто сте, — не ви мѣстятъ, ако сте изказали желание да бѣдете прѣмѣстенъ. И т. н. и т. н. Така противъ воля мѣстени или държани на едно мѣсто има всека година съ стотини. Безъ съмнѣние, въ много случаи това може да се налага отъ една или друга важна причина, а не отъ зла воля; но нито единъ пѣтъ министерството не е дѣйствувало по начинъ, който би давалъ гаранция за обективностъ и безпристрастие. И резултатътъ е билъ: — или озлобяване или истиване къмъ работата. И въ една и въ другия случай вашето психическо състояние прави учителската ви работа безплодна и мъртва. Дѣйствиелно, науката отдавна е подложила учителската дѣятелностъ подъ своя анализъ, опрѣдѣлила е най-строго и „начина“, и „пѣтя“, и „метода“ и е посочила за всеки отдѣленъ случай, какво и какъ трѣбва да се работи въ класса, тѣй че, на гледъ, за самия учителъ не е останало вече нищо самъ да направи: неговото душевно състояние е безразлично. Но това е само на гледъ, и само за стоящия отвънъ. А тежко на онзи учителъ, който би помислилъ, че и послѣдната тайна на учителството е скрита въ книгитѣ. Такъвъ може